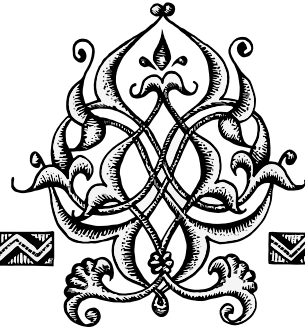

ՔԱՐՈՉԽՕՍԱԿԱՆ

ԳԵՐԱՇՆՈՐԻՅ Տ. ՍՈՒՇԵՂ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԲԱԲԱՅԱՆԻ ՔԱՐՈՉԸ՝
ԽՈՍՎԱԾ Ս. ԳԱՅԱՆԵ ՎԱՆՔՈՒՄ
ԾԱՂԿԱԶԱՐԴԻ ՏՈՆԻ ԱՌԻԹՈՎ

(14 ապրիլի 2019 թ.)

Յանուն Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. ամէն:

«...օրհնյա՛լ է՛ նա, որ գալիս է Տիրոջ անունով,
օրհնությո՛ւն՝ բարձունքներով»
(Մատթ. ԻԱ. 9):

Սիրելի՛ հավատացյալներ,

Փա՛ռք եւ գոհություն Տիրոջը, որ կրկին ողորմեց մեզ ու հնարավորություն ընձեռեց, որ հավատքով ու խոնարհությամբ անցնենք պահոց քառասնօրյա շրջանը եւ հասնենք աստվածահաճո այդ ճանապարհի լրումին՝ Ավագ Շաբաթվա հաշի ճանապարհին: Մեծ Պահքի կարեւորագույն շաբաթն ենք մտնում այսօրվա գեղեցիկ տոնի՝ Ծաղկազարդի ուղեկցությամբ:

Առավոտյան անդաստանով օրհնեցինք մեր հայրենի երկրի եւ աշխարհի շորս ծագերը՝ Հանրապետությունն ու Հայրապետությունը Հայոց՝ իրենց բնակիչներով, բերք ու բարիքով: Օրհնեցինք մեր ժողովրդի ապագան՝ հարյուրավոր այն մանուկներին, ովքեր ուռենու ոստեր ձեռքներին իրենց մաքուր հոգիներով շրջապատել էին մեր սուրբ եկեղեցիները՝ հավատ եւ հույս ներշնչելով մեր վաղվա օրվա հանդեպ: Հիմա էլ այստեղ, իրենց ուղեկից ծնողների, տատիկ պապիկների կողքին են՝ երջանիկ, ուրախ եւ սիրով լեցուն, քանի որ գիտեն, սիրված են եւ հոգատարված:

Այո՛, սիրելիներ, կրկին Ծաղկազարդ է: Արդեն 2000-երորդ անգամ մուտք ենք գործում Երուսաղեմ՝ վերհիշելով եւ վերապրելով այն ամենը, ինչը փոխեց թե՛ մեզ, թե՛ աշխարհը:

Քանի որ Զատիկի տոնն արդեն մոտեցել էր, Հիսուս որոշեց գնալ Երուսաղեմ: Հնամենի քաղաքի բնակիչների ու այցելուների համար օրը բնավ չպիտի նշանավորվեր, եթե չլիներ առօրյա թոհուբոհից միանգամայն տարբերվող մի արտառոց իրադարձություն, մեր Տիրոջ՝ Հիսուս Քրիստոսի մոտքը Երուսաղեմ: Այդ օրը եւս, բոլորն զբաղված էին իրենց հանապազօրյա հոգսերով. վաճառականներն շտապում էին իրենց սրահները, դատավորները՝ ատյաններ, փարիսեցիները՝ ժողովատեղիներ: Այդ օրը, սակայն, Աստծու կամքով առանձնահատուկ մի օր էր լինելու:

Տիրոջ երկրավոր կյանքի ընթացքում սա առաջին անգամը չէր, անշուշտ, երբ Նա գալիս էր Երուսաղեմ: Եւ ինչպես ծննդյան իր քառասնօրեքին հավիտենական քաղաքը դղրդաց, քանի որ բացվել էր տաճարի այն դուռը, որը մարգարեության համաձայն պիտի բացվեր միմիայն Մեսիայի գալստյան առիթով, ապա այս անգամ Տիրոջ գալստյան լուրը, իբրեւ մի հսկա ալիք, բարձրանում ու հեղեղում է ողջ քաղաքը՝ թնդացնելով այն, քանի որ կրկին գալիս էր Մեսիան: Մարդիկ թողնելով իրենց գործերը, տանուտերերն՝ իրենց ծառաներին, ծնողներն՝ իրենց զավակներին, դուրս էին վազում Տիրոջն ընդառաջ: Հիսուսի անունը բոլորի շուրթերին էր: Երուսաղեմում չկար մեկը, որ տակավին չէր լսել Նրա կատարած անպատմելի հրաշքների, բժշկությունների եւ, ի վերջո՝ Ղազարոսի հարուստի մասին: Այդ իսկ պատճառով ամեն ոք ջանում էր գեթ մեկ վայրկյան շուտ հասնել քաղաքի արեւելյան դարպասների մոտ՝ Հիսուս Քրիստոսին տեսնելու հույսով: Այս համընդհանուր շփոթությունը լավագույնս արտահայտել են հայ մանրանկարիչները, որոնց գործերում, համաձայն ընդունված պատկերագրության, մարդիկ նույնիսկ տանիքների եւ ծառերի վրա են բարձրանում, որպեսզի գեթ հեռվից տեսնեն Աստծու Որդուն:

Օվսաննա՛, օվսաննա՛... մարդիկ, արմավենիների ճյուղեր վերցնելով, ելան Նրան ընդառաջ, շատերն իրենց զգեստները փռեցին Նրա ոտքերի տակ: Իրոք, արքայավայել ընդունելություն եւ արքայապատիվ մոտք: «Փառաց Թագավորը», իր հաղթական մոտքով Երուսաղեմ՝ ազդարարեց փրկագործության սկիզբը:

Երուսաղեմ քաղաքը եւ առհասարակ հին աշխարհի պատմությունը բազում թագավորների հաղթական մոտքերի է ականատես եղել: Հիսուսի մոտքը, սակայն, վերջիններիս ճիշտ հակապատկերը կարծես լինեք: Տիեզերքի Արարիչն ու Տերը մտավ ոչ թե վայելելու իր հաղթանակի

պտուղները, այլ կյանքը տալով՝ տեսնելու իր արյամբ գնված՝ իրեն հավատացողների վայելքները երկնային դրախտում:

Սիրելիներ, երբ Տերը մուտք է գործում Երուսաղեմ, մարդիկ ամենայն ուրախությամբ եւ անկեղծ ցնծությամբ օվսաննաներ էին բացականչում, սակայն, նույն այդ ժողովուրդն ամբոխ դարձած, օրեր անց, Պիղատոսի առջեւ կանգնած, պիտի սառնասրտորեն պահանջեր ու գոչեր. «Խա՛չը հանիր, խա՛չը հանիր դրան» (Հովհ. ԺԹ. 6): Հիսուս գիտեր ամեն բան: Գիտեր, որ հաղթական այդ մուտքը, միաժամանակ եւ վերջն էր: Այս ամենով հանդերձ, մարդ արարածի հանդեպ իր անհուն սիրով լցված եւ հնազանդվելով Հոր կամքին՝ ուղղեց իր քայլերը դեպի մահ, որը, իր կյանքը խլող մարդկությանը պիտի տար կյանք: Նա մտավ երկրային Երուսաղեմ՝ այն երկնային Երուսաղեմ դարձնելու վճռականությամբ:

Այս պահին, սիրելի՛ հավատացյալներ, խնդրանքս ու հորդորս է, որ ամեն մեկս զուգահեռներ տանենք մեզանից յուրաքանչյուրի ու այն մարդկանց միջեւ, ովքեր Աստվածորդու այս պանծալի մուտքը Երուսաղեմ եզրափակեցին Նրան խաչի չարչարանաց եւ մահվան մատնելով: Եկեք միասին փնտրենք ու հասկանանք, թե որտեղ սխալվեց օվսաննա բացականչող ժողովուրդը, ի՞նչ մոլորության մեջ հայտնվեց, որ փոխեց «օրհնյա՛լ է նա» սաղմոսերգությունը «Խա՛չը հանիր» վանկարկումով: Նմանապես մենք, որտեղ ենք սխալվում ու մոլորության մեջ ընկնում մեր կյանքի ընթացքին. քանզի, երբ Քրիստոս խոսում էր այն օրերի մարդկանց հետ եւ ուսուցանում նրանց, ապա դա միայն նրանց չէր վերաբերվում, այլ մեզանից յուրաքանչյուրին, որ այսօր ցնծությամբ դիմավորում է Փրկչին ու, միգուցե, կրկին մահվան դատապարտում նրան...

Սիրելիներ, շատ հաճախ մեր թուլությանից, ծուլությանից կամ անլուրջ վերաբերմունքի պատճառով, թերանում ենք Աստծու սուրբ կամքը կատարելու մեջ եւ հայտնվում ենք մի իրավիճակում, որտեղ մեզ ոչինչ չի գոհացնում: Թվում է, թե արտաքին բոլոր ազդակները կան երջանիկ լինելու, սակայն երջանկության զգացումը չունենք: Ամեն բան մեր ուզածով ենք անում, բայց ճշմարիտ ազատության զգացումը չունենք: Մեր առջեւ երկրային նպատակներ ենք դնում, պայքարում ենք, հասնում դրանց, սակայն իրական հաղթանակի զգացումը չունենք: Իսկ եթե ունենում ենք, ապա շատ կարճատեւ է լինում ու իր ետեւից դատարկության զգացում է բերում միայն: Ու այդժամ շփոթված հարց ենք տալիս ինքներս մեզ, թե ինչո՞ւ: Իսկ պատասխանը Հիսուս

Քրիստոս դեռ այն ժամանակ տվեց՝ ասելով. «Երուսաղեմ, Երուսաղեմ... քանի՜ անգամ կամեցա հավաքել քո մանուկներին, ինչպես հավն է հավաքում իր ձագերին թեւերի տակ, բայց չկամեցաք: Ահա ձեր տունը ավերակ կթողնվի ձեզ». բայց ձեզ ասում եմ, որ այսուհետեւ ինձ այլեւս չեք տեսնի, մինչեւ որ ասեք՝ Օրհնյալ է Նա, որ գալիս է Տիրոջ անունով» (Մատթ. ԻԳ. 36-38):

Ամենքս էլ մեր կյանքում որոշումներ ենք կայացնում եւ ամեն ջանք գործադրում դրանք իրագործելու, քանի որ վստահ ենք, որ վերջնանպատակը մեր իսկ անձնական բարու համար է: Դժվար է, որոշման վերջնական արդյունքն իմանալով, գնալ այնուամենայնիվ դրան, երբ գիտես, որ ոչ միայն դա անձնապես քեզ լավ չէ, այլեւ ավարտը մահ է: Գնալ գիտակցված մահվան: Սա էր Քրիստոսի ընտրությունը, որոշումը Երուսաղեմ գնալու, երբ գիտեր, որ այնտեղ պիտի խաչը հանվի: Բայց եւ գիտեր, որ մեկի մահը միլիարդներին հավիտենական կյանք պիտի պարգևեր: Սա է պատգամը: Հերոսները այս գիտակցությունն ունեն: Մեզ կյանք տալու համար նրանք նահատակություն են ճաշակում: Քրիստոսակիր մեր հերոսները կյանք պարգևելու համար են գնում մահվան: Եւ, որպես Քրիստոսի հետեւորդներ, մուտք են գործում Երկնավոր Երուսաղեմ:

Ուստի, սիրելի՛ հավատացյալներ, եթե կամենում ենք, որ մեր հոգու տունն ավերակ չդառնա, այլ վերականգնվի ու ծաղկազարդվի Հիսուս Քրիստոսով, պետք է մեր գործերով ասենք՝ «Օրհնյալ է Նա, որ գալիս է Տիրոջ անունով» (Մատթ. ԻԳ. 38): Ընտրենք եւ ոտք դնենք այն ճանապարհին, որը, երկնային Երուսաղեմ է առաջնորդում: «Ես եմ ճանապարհը եւ ճշմարտությունը» (Հովհ. ԺԴ. 6),- ասում է Հիսուս: Արդ, չշփոթենք ճանապարհը ուղիով, ճշմարտությունը թվացյալով: Թո՛ղ ամենքիս գիտակցության մեջ պահպանվի այն ճշմարտությունը, որ մարդ արարածը միայն Քրիստոսով է կենդանություն ստանում, միայն Նրանով է մաքրվում ու հարստանում մարդկային հոգին, միայն Քրիստոս է, որ իրական ու հարատեւ երջանկություն է պարգևել, միայն Քրիստոսով է, որ ճանաչում ենք իրական, անկեղծ ու անձնուրաց սերը: Քրիստոս իր օրինակով ցույց տվեց, որ յուրաքանչյուր մարդ, արժանի է, որ Աստված մարդանա ու իր կյանքը մեզանից յուրաքանչյուրի համար տա: Արդ, հետեւենք Փրկչի օրինակին, ու մեր կյանքի գնով սիրենք միմյանց, եւ թո՛ղ այս գեղեցիկ տունը եւս մեկ առիթ հանդիսանա ճիշտ որոշում կայացնելու եւ այդ որոշմանը հավատարիմ մնալու:

Հիսուս շատ է սիրում մանուկներին եւ հորդորում է, որ նրանց պես մաքուր ու անարատ լինենք, որ արժանանաք Իր տեսությանն ու երկնքի արքայությանը (Մրկ. Ժ. 15): Եւ երբ, Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի բարձր տնօրինությամբ Ծաղկազարդը հռչակվել է մանուկների օրհնության օր, վստահ եմ, այդ օրհնությունը նրանցից պիտի տարածվի նաեւ մեզ վրա: Ահավասիկ, Հայոց Հայրապետը եւ «մանկունք յուր», ծերք եւ տղայք, արք եւ կանայք: Ահա այն կյանքերը, որ պարգեւեց Քրիստոս հաղթական մտնելով Երուսաղեմ: Ահա, նրա մահվամբ ծնված նոր կյանքերը: Ահա այսօր մեր Հայ Եկեղեցին, որ ապրում է եւ շարունակելու է ապրել:

Մանկան մաքրություն, պարզություն եւ անմեղություն, այս է, սիրելիներ, որ այսօր պիտի ունենանք յուրաքանչյուրս, պարզ շիտակ եւ մաքուր հոգի՝ պատրաստ ոչ միայն միմյանց օգնելու, այլեւ կարեկից լինելու, պատրաստ ընդունելու Հիսուս Քրիստոսին, որ հավիտյան բնակվի այնտեղ, այլ ոչ թե կրկին խաչը հանենք մեր գործերով:

Այստեղից, այս Սուրբ Խորանից, սիրելի՛ հավատացյալներ, եւ ի մասնավորի ծնողներ, տեսնում եմ յուրաքանչյուրիդ ու կարող եմ վստահեցնել ձեզ, որ ամենքդ ճառագում եք լույսով, բարությանը, սիրով ու պատրաստակամ լինելու ցանկությամբ: Այդ ոգով կրթեք ու դաստիարակեք օրհնության սպասող ձեր զավակներին, ապրե՛ք այսպես ուրախ եւ ապրե՛ք եւ ապրեցրեք նրանց մեր հոգու Երուսաղեմ մուտք գործած Հիսուս Քրիստոսով:

Թո՛ղ Ամենակարող Աստված գորացնի մեզ մեր հավատքի մեջ՝ Մեծի Պահոց այս վերջին շաբաթն սխրանքով անցնելու, մեզ սպասող Հիսուս Քրիստոսին մեր մեջ ապրեցնելու եւ հավիտյանս օրհնություն ու փառաբանություն մատուցելու:

Աղոթենք, որ Քրիստոս Իր հաղթական մուտքով հրավառի բոլորիս հոգիները, ցանի սիրո կենարար հունդերը մեր սրտերի մեջ եւ ամենքիս պարգեւի փրկարար, գթառատ ու հոգեշահ ներշնչանքներ՝ ի բարօրություն մեր Հայրենիքի եւ Եկեղեցու, ամեն:

